

ΑΓΙΟΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ Ο ΦΑΝΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ :
ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣ ΖΩΗΣ

Μία κεφαλή,

Σεβασμιώτατοι ἅγιοι ἀρχιερεῖς,
σεβαστοὶ πατέρες,
ἐξέχοντες ἄρχοντες τῆς πόλεως τοῦ Πειραιῶς,
πολυφίλητοι ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές,
πανηγυρίζοντα λαὸ τοῦ Θεοῦ,

Μία κεφαλή -ἐπαναλαμβάνω-, μία κάρα ἑνὸς
κακοποιημένου καὶ βασανισμένου σώματος, ἄψυχου καὶ
ἄλαλου ἐπὶ αἰῶνες, νεύει πρὸς τὸν οὐρανὸν, πρὸς τὸν Ἥλιο τῆς
Δικαιοσύνης, πρὸς τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

3 Δεκεμβρίου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1601, κλεισμένος στὴν
φυλακὴ καὶ πολυβασανισμένος ὁ ἅγιος Σεραφεῖμ,
ἀρχιεπίσκοπος Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου, (διότι τάχα ἦταν
ἐπαναστάτης κατὰ τοῦ σουλτάνου) ¹, προσεύχεται θερμῶς.
Ἐημερώνει ἡ ἡμέρα τοῦ μαρτυρίου του. Ἐημερώνει ἡ γενέθλιος
ἡμέρα του στὴν αἰωνιότητα. Προσεύχεται νὰ μὴ κιοτέψη.
Προσεύχεται νὰ μὴ προδώσῃ τὴν πίστη του.

Ἐημερώνει...

Κατὰ τὸ Συναξάριον τοῦ ἁγίου,

« Ὁ Χαμουζάμπεης ἀφοῦ κάθισε καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ δικαστικοῦ θρόνου, κάλεσε τὸν Σεραφεῖμ ἐκ νέου, γιὰ νὰ τὸν συμβουλευθῆ, ὡς φίλος του δῆθεν τώρα: «Ἐ, Σεραφεῖμ, πιστεύω νὰ σωφρονίσθηκες μὲς τὴν φυλακὴ. Ἔλα, λυπήσου τὰ νιάτα σου καὶ πίστεψε στὸν Μεγάλον Προφήτη». «Σεραφεῖμ, ἐσὺ εἶσαι ἔξυπνος ἄνθρωπος. ... Νά, πιάστηκες καὶ κινδυνεύεις νὰ τιμωρηθῆς παραδειγματικὰ μὲ φρικτὸ θάνατο. Τὸ καλὸ ποῦ σοῦ θέλω, νὰ γίνης Τοῦρκος, ἂν θέλῃς νὰ σοῦ χαρίσουμε τὸ κεφάλι· ἀκόμα καὶ μεγάλη θέση σοῦ δίνουμε καὶ πλούτη καὶ δόξα σοῦ ἐξασφαλίζουμε».

Ὁ ἡρωϊκὸς ἐπίσκοπος ἄκουσε μὲ προσοχὴ τὰ λόγια τοῦ διοικητῆ καὶ τοῦ ἀπάντησε χωρὶς ἄλλη περίσκεψη:

«Ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ δὲν θ' ἀποχωρισθῶ ποτέ. Ἀντιθέτως, μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης θὰ δεχθῶ τὸν θάνατον χίλιες φορές γιὰ τὸ ὄνομά Του τὸ Ἅγιον. Δι' αὐτὸ σφάξε, κόψε, κάμε ὅ,τι σοῦ λέγει ὁ νόμος »! ²

Γνωρίζει ὁ ἅγιος καλῶς ὡς ἀκλόνητος μαθητὴς τοῦ Ἐσταυρωμένου ὅτι οἱ ἄλλες θρησκείες δὲν σώζουν, διότι κατὰ τὴν Ἁγία Γραφή «πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνια» (Ψ. Cε' 5). Πῶς μπορεῖ νὰ σώσῃ μία θρησκεία (ὅπως ὁ σύγχρονος ἰουδαϊσμός) ποῦ θέλει τὸν ἄνθρωπο ὑποταγμένο σὲ ἓνα δύστροπο θεό ; Πῶς μπορεῖ νὰ σώσῃ μία θρησκεία (ὅπως ὁ μουσουλμανισμός) τὸν ἄνθρωπο ὅταν ἔχει ἀδιάφορο γιὰ τὰ ἀνθρώπινα ἀλλὰ ἀνθρωποπαθῆ θεό ; Πῶς μπορεῖ μία θρησκεία (ὅπως ὁ ἰνδουϊσμός) νὰ ὀδηγήσῃ στὸν θεὸ ὅταν διαθέτει μυριάδες θεῶν ; Πῶς μπορεῖ νὰ σώσῃ τὸν ἄνθρωπο

μία θρησκεία (όπως ο βουδδισμός) που υπόσχεται να διαλύσει την ανθρώπινη ύπαρξη μέσα στο απόλυτο τίποτε ; Πώς μπορεί να σώσει μία θρησκεία (όπως ο ταοϊσμός) όταν δεν γνωρίζει καλά-καλά τον θεό που πιστεύει ; Πώς μπορεί να γαληνέψει τον άνθρωπο μία θρησκεία (όπως η αρχαιοελληνική θρησκεία) που είδωλολατρεί και θρησκεύει μεταξύ άδογματίστης πίστεως και πληθώρας δεισιδαιμονιών ; Πώς μπορούν οι άνθρωπινες θρησκείες να σώσουν και η φιλοσοφία να υποδείξει θεό, όταν θεό αληθινό και αμετάβλητο δεν έχουν ;

Όλα αυτά στοχάζεται η ιερά κεφαλή και συμφωνεί η αγία καρδιά του ιερομάρτυρος αρχιεπισκόπου. Γνωρίζει καλά ότι η ανθρώπινη καρδιά δεν ειρηνεύει παρά μόνον κάτω από το Φως του Χριστού που «φαίνει πάσι», σε όλους όσοι αναζητούν την αληθή σωτηρία. Μέσα του αντηχεί το άψευδες κυριακό λόγο : «Εγώ είμι η Όδος και η Αλήθεια και η Ζωή· ουδείς έρχεται προς τον Πατέρα ει μη δι' Εμοῦ» (Ιω. ιδ' 6) · και αναπαύεται η καρδιά του αγίου που πορεύεται την Όδο που οδηγεί αληθῶς προς την άνω Ζωή !

Θρησκεία και σωτηρία δεν μπορούν να συμβαδίσουν. Η θρησκεία ζητεί υποταγμένο τον άνθρωπο κάτω από ανελεύθερο ζυγό «θεικῆς» (τάχα) έπιβολῆς. Ζητεί η θρησκεία να έξευμενίσει και να ίκανοποιήσει τον ανικανοποίητο συνεχῶς και ιδιότροπο διαρκῶς «θεό», ο όποιος απειλεί με θάνατο τον άνθρωπο.

Πῶς νὰ σώση κάποιος ἢ κάτι χωρὶς ἀγαθότητα καὶ ἔλεος ; Ποιὰ σωτηρία μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ὅταν ἀδιαφορεῖ ὁ «θεὸς» τῆς θρησκείας καὶ δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἄνθρωπο ; Πῶς μπορεῖ νὰ σώση μία θρησκεία τὴν ἀνθρωπότητα ὅταν τὴν κατασκευάζει καὶ τὴν ἐπινοεῖ ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος ; Μπορεῖ, ἄραγε, ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν σωτηρία γιὰ τὸν ἑαυτό του ;

Ὅχι ! ἀπαντᾷ μέσα στὰ μύχια τῆς καρδιάς του ὁ ἅγιος. Θρησκεία καὶ σωτηρία δὲν συνυπάρχουν. Μόνον ὁ Χριστὸς, ὁ Ὅποιος εἶναι Θεὸς καὶ ἄνθρωπος, τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος, Θεὸς ἀγαθὸς καὶ ἄνθρωπος συμπάσχων, παρηγορητὴς καὶ παράκλητος !

Ναί ! Μόνον ὁ Χριστὸς σώζει ! Αὐτὸς εἶναι Σωτήρας καὶ Λυτρωτὴς. Ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι θρησκεία. Εἶναι Ἀποκάλυψη. Ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ὁ Χριστὸς, ἀποκαλύπτεται. Ἡ Ἀποκάλυψη τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι θρησκεία. Εἶναι αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ σωτηρία. Ἡ μόνη σωτηρία ! Σωτηρία ἐν Χριστῷ !

Γιὰ τοῦτο εἶναι βέβαιος ὁ ἅγιος. Γι' αὐτό, παραμένει ἀκλόνητος στὴν πίστη του ποὺ ὀδηγεῖ ἀληθινὰ στὴν σωτηρία, δηλαδή στὸν Χριστό.

« Ὁ Ἄγιος -συνεχίζει ὁ Συναξαριστής- μὲ φαιδρὸ πρόσωπο ἀρνεῖται νὰ ὑπακούσῃ στίς ἀσεβεῖς συμβουλές τοῦ Χαμουζάμπεη καὶ νὰ πιστέψῃ στὸν ψευδο-προφήτη καὶ ἀσεβῆ Μωάμεθ» ... «Ὁ Ἄγιος ὑφίσταται ἀγογγύστως ὅλα τὰ [ἀνωτέρω] μαρτύρια καὶ, ὅπως ἦταν φυσικό, κατόπιν τῆς φοβερῆς αἱμορραγίας, διψᾷ· ἀλλά, καθ' ὃν τρόπο δίψασε ὁ Κύριος καὶ «ἔδωκαν εἰς τὴν δίψαν αὐτοῦ χολὴν καὶ

ὄξος», τοιουτοτρόπως καὶ τώρα ποτίζουν τὸν βαρέως αίμορραγοῦντα Ἀρχιεπίσκοπο λασπῶδες νερὸ μετὰ χολῆς ἀναμειγμένο. Τοῦτο ὁ Ἱερομάρτυρας Σεραφεῖμ τὸ δέχθηκε μὲ μεγάλη χαρά, διότι τοῦ ὑπενθύμιζε τὸ ὄξος καὶ τὴν χολή τῶν σταυρωτῶν τοῦ Κυρίου, τὸν Ὅποιον ἀξιώθηκε νὰ μιμηθῆ. Ἀλλὰ ἡ χαρὰ ἐκείνη ἐξόργισε ἀκόμη περισσότερο τὸν Διοικητή, ... καὶ δίνει τὴν τελευταία του ἐγκληματικὴ διαταγή: “Σουβλίστε τον” »!³

Οἱ δῆμιοι διαπεροῦν τὸ μαρτυρικὸ σῶμα τοῦ ἁγίου καὶ τὸν κρεμοῦν ἀπὸ τὴν σούβλα. Τὸ δέρμα σιγὰ-σιγὰ, ἀλλὰ βασανιστικὰ ἀποσπᾶται ἀπὸ τὸ σῶμα. Μόνον ἡ ἱερὰ κεφαλὴ προεξέχει. Δίδεται διαταγὴ νὰ ἀποκοπῆ καὶ αὐτὴ γιὰ νὰ ἀναρτηθῆ πάνω σὲ πάσσαλο καὶ νὰ εἶναι ὄρατὴ πρὸς παραδειγματισμὸ τῶν ἄλλων ραγιαδῶν.

Βάζουν τὴν κεφαλὴ νὰ κοιτάῃ πρὸς δυσμάς. Τί θέλουν νὰ δείξουν ; Ὅτι ὁ θάνατος εἶναι ἡ δύση τῆς ζωῆς τῶν ραγιαδῶν ...

Κι ὅμως ! Ἡ κεφαλὴ εἶναι ζωντανή. Κινεῖται. Στρέφεται πρὸς τὴν ἀνατολή. Ἐπὶ ἡμέρες στρέφουν τὸ κοντάρι νὰ κοιτάῃ ἡ κεφαλὴ τὴν δύση. Τὸ πρωῖ τὸ πρόσωπο τοῦ ἁγίου στρέφεται καὶ ἀντικρῶζει τὴν ἀνατολή. Ἀναμένει τὴν ἐξ ὕψους Ἀνατολή, τὸν Ἥλιο τῆς Δικαιοσύνης. Ἀναζητᾶ τὴν λύτρωση καὶ τὴν σωτηρία. Ἀτενίζει τὴν Β' Παρουσία καὶ τὴν Κρίση. Ξανοίγει τὸ πνευματικὸ ὄμμα τῆς ψυχῆς πρὸς τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ.

Νεκρὸς ὁ ἅγιος, μὰ ζωντανὴ ἡ κεφαλὴ του. Σιωπηλὴ ἡ κάρρα του, μὰ μὲ εὐλαλή σιωπῆ. Σιωπᾶ, ἀλλὰ ὑποδεικνύει τὴν

ἀλήθεια. Ακίνητη, ἀλλὰ στραμμένη πρὸς τὴν αἰωνιότητα. Ἀσώματη, ἀλλὰ διακηρύσσει τὴν ζωὴ πλησίον τοῦ Θεοῦ.

Ποιὸς μπορεῖ νὰ βασισθῆ στὴν ἄλαλη καὶ ἄψυχη μαρτυρία ἑνὸς νεκροῦ, μιᾶς κάρας ;

Κι ὅμως, οἱ νεκροὶ μποροῦν νὰ δηλώσουν τὶς ὑψηλότερες ἀλήθειες, διότι ἔχουν ἀνοίξει τὰ μάτια τους πρὸς τὴν ἀνέσπερη αἰωνιότητα.

Πολυβασανισμένη ἢ κεφαλή, ἀλλὰ εὐλογημένη. Μία κεφαλή μὲ τὰ δύο τῆς μάτια. «Τὸ ἀριστερὸ μάτι τοῦ Ἁγίου εἶναι γαλήνια κλεισμένο, τὸ δεξιὸ φέρει ἐμφανῆ τὰ ἴχνη κακοποιήσεων»⁴. Μία κεφαλή μὲ δύο πνευματικούς ὀφθαλμούς ποὺ βεβαιώνουν καὶ κηρύσσουν. Βεβαιώνουν τὴν ἱστορία καὶ κηρύσσουν τὰ ἔσχατα. Ὁ ἕνας ὀφθαλμὸς, ὁ πολύτλας, συγχωρεῖ τοὺς δημίους τοῦ παρελθόντος καὶ προσδοκᾷ νὰ ξαναδῆ ἀναστημένο τὸ καταξεσχισμένο σῶμα του. Ὁ ἄλλος προχωρεῖ γαλήνιος, καίτοι κλειστός, πρὸς τὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ὅπου ἐπιθυμεῖ νὰ ἀπολαύσῃ τὸ ἀνέσπερο Φῶς τῆς Θείας μακαριότητος, τὸ θεανθρώπινο πρόσωπο τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τοῦ Μόνου Λυτρωτοῦ τῆς ἀνθρωπότητος.

Αὐτοῦ τοῦ ἁγίου, τοῦ ἱερομάρτυρος καὶ μεγαλομάρτυρος, φέρει τὸ ὄνομα (ὡς ἱερομόναχος ἐπὶ 44 ἔτη) καὶ τὸ ὄραμα (ὡς ἐπίσκοπος ἐπὶ 22 ἔτη) καὶ ὁ Σεβασμιώτατος ποιμενάρχης μας, ὁ μητροπολίτης Πειραιῶς καὶ Φαλήρου, κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ, ὁ ὁποῖος

ἄγει σήμερα τὰ ὀνομαστήριά του καὶ χαίρει γιὰ τὴν παρακαταθήκη πού τοῦ ἐμπιστεύθηκε ὁ Κύριος, καθὼς καὶ τὴν κληρονομιά πού τοῦ ἐνεχειρίσαν οἱ πρεσβεῖες τοῦ ἁγίου του.

Ὁ Σεβασμιώτατος, ἀκολουθώντας τὸν Χριστό, μιμεῖται κατὰ πάντα τὸν ὀρθοδοξώτατο καὶ μαρτυρικώτατο ἁγίό του. Κηρύσσει ὀρθοδοξία. Στηλιτεύει τὴν αἵρεση. Ἐξαγγέλλει μὲ τὸν λόγο καὶ τὸ παράδειγμά του ὅτι οἱ θρησκεῖες δὲν ὀδηγοῦν στὴν σωτηρία, ἀλλὰ στὴν αἰώνια ἀπώλεια καὶ τὴν ζοφερὴ κόλαση, μακρὰν τοῦ Χριστοῦ, τοῦ μόνου Σωτῆρος καὶ Λυτρωτοῦ.

Ὅπως τοῦ ἁγίου Σεραφεῖμ ἡ κάρα, ἀκλόνητη στὴν κατὰ Θεὸν πίστη, καίτοι ἀμίλητη, μαρτυρεῖ Χριστόν, παρομοίως Σεραφεῖμ, «τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ θεοπροβλήτου μητροπολίτου» τὸ στόμα διατρανώνει τὴν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι Ἀλήθεια : ὅτι δὲν ὑπάρχει σωτηρία στὶς διάφορες θρησκεῖες, ἀλλὰ μόνον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, «Ὅς ἐγενήθη ἡμῖν Σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις» (Α' Κορ. α' 30).

Σεβασμιώτατε πάτερ καὶ δέσποτα,

Εὐχόμεθα ἔτη πολλά, ὄλβια καὶ εὐλογημένα παρὰ Θεοῦ ὥστε νὰ πηδαλιουχῆτε τὴν κατὰ Πειραιᾶ ὀλκάδα πρὸς τὸν γαλήνιο λιμένα τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, πλησίον τοῦ Κυρίου

ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στὸν Ὅποιο ἀνήκει «σὺν τῷ ἀνάρχῳ Αὐτοῦ
Πατρὶ καὶ τῷ Παναγίῳ καὶ Ἀγαθῷ καὶ Ζωοποιῷ Πνεύματι πᾶσα
δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων».

Ἀμήν.
